

Годишен абонамент

За България 80 лв.
За странство 160 лв.
За Америка 2 дол.

ОБЯВЛЕНИЯ:

2 лева кв. см.

Брой 2 лева

692 Културно-просветно
читалищно дружество Варна

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

СЕДМИЧЕН ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Записване на абонамент
тит се придружава с
сумата

Адрес: „Св. Добруджа“ — София

Главен редактор

Д-р П. Вичев

Телефон № 4575

Единен фронт

Многоопасният до скоро лозунг за единния фронт, днес е получил гражданственост. Когато с него излизаха потиснати и онеправдани, за да се борят за повече хляб, права, свобода и човъщина, той се обявяваше за опасност и се преследваше. Но днес, когато неговия житейски смисъл в борбит напълно се оправда и наложи, и особено слъд като подтисници, кредитори и финансови крестове го издигат между тях за запазване на потисническите договори, да обезпечат репарационит и реституционни задължения на победенит, да запазят придобитата плячка от войната, да потискат и ограбват народит и да се борят срещу надигашата се революционна вълна по земното кълбо, — тоя лозунг не само, че престана да бъде таксуван за конспиративен, но стана и необходимост.

Нашия вестник, като орган на национал освободително добруджанско движение от дена на излизането си изнасяше и теоритизираше обединението на всички потиснати националности в Ромъния срещу общия враг за освобождение. Издадохме за случая и календар илюстрирайки тая обща зависимост и смисъл на единния фронт между българ, нъмци, турци, унгарци и руси. Нашит противници, еветчиит на всъка чужда на националното освобождение политика, па била тя и правителствена, таксуваха тая ни идея, като юдинско хоро (в „Добруджа“).

Ние отидохме по далече. Схващайки голъмата опасност от единния фронт на потисниството изразено чрез Версйлскит договори и О. Н., което се явява най-върховния изразител на това потисничество, ние повдигнахме и пледирахме въпроса за единния фронт на угнетенит народи с тезата, за обединяване на всички

обезправени народи, политически и социално потиснати въ един фронт срещу потисниството.

И тоя ни лозунг бѣ таксуван от нашит противници за болшевишко изобретение. Не ни е темата да доказваме тука, че тия противници сж крепители на царската система на насилие и обезправяване, защото това е очевидно. Искаме само да кажеме, че въпреки тѣзи народни изчадия, живота върви все напред и дава резонит на идеит. Ако тѣ сж популярни налага ги, ако тѣ нѣмат база въ самия живот, отхвърля ги или тѣ сами изчезват.

Смѣе да кажеме, че всички хвърлени до сега лозунги от в. „Св. Добруджа“ добиха смисъл въ борбит, а нѣкой дори се усвоиха и от противницит, които до вчера ги таксуваха за юдинско хоро. Днес и лозунга за федериране на потиснатит националности въ Европа е усвоен лозунг от всички потиснати и той ще намери своя реален израз въ готвящия се прѣвъ учредителен конгресъ на национал освободителнит движения въ Европа. *Временния международен инициативен комитет* е влѣзъл въ връзка съ европейскит национал революционни дѣятел и подготвя условията за тоя конгресъ.

Така ще се манифестира единия фронт между национал освободителнит движения въ Европа срѣщу международната сатрапия, установена от Версйлскит договори и подържана от О. Н. и всевъзможнит негови сатели и под знамето за *самоопредѣление на народит* и въ съюзъ съ всички политически и социални потиснати и експлоатирани народи, обединени вече въ лигата *против империализма и за национална независимост*, ще се поведе обща борба за скѣсване веригит на робството въ свѣта.

Сръбската федерация и гръцката конфедерация

От време на време ту от Бѣлградъ, ту от Атина се подхвърля идеята за Балканска федерация или конфедерация. Маринковичъ говореше за югославянска федерация, на която идеолози се явяват и нѣкои български политик. Никой от тѣх обаче не е ималъ куража да развиятъ по подробно, какво именно разбира въ идеята за балканска федерация. И много е естествено, защото никой от тия балкански дѣржавници и честно и искрено не мислят. Единит и другит сж проводници на една националистическа политика, гръбнака на която е шовинизма, реванша и аннексионизма, а далечнит подбудни причини се коренят въ царувашата империалистическа система. Така за г. Маринковича установяването на югославянска федерация се разбира вътъкването и на България въ сжествуващата днесъ Югославия под хегемонията на Сърбия. Това ще рече български народъ въ днешнит си географически граници да се присъедини къмъ Югославия. Ние оставяме на страна ди настическит пречки за осъществяването на една подобно изкористена идея за федерацията, ала тя е опасна още, защото се явява въ едно сжествено противоречие съ тежненията и интересит на самит народи.

Стремежът къмъ хегемония на Балканит е една вариация въ системата и тенденциит на завоеванията и империализма. Срѣдствата на които тя се опира, сж насилието върху правата и свободит на народит. Присъединението съ сила на Хърватско, Черна Гора, Македония, Косово, Босна и Херцеговина, и др., и днешнит граждански борби на включенит въ Югославия народи, не говорят ли за цѣлата фалшивост на въображамата от г. Маринковичъ федерация? Едно включване и на българския народъ въ Югославия ще доведе до още по-тежка и по-голѣма политическа криза.

И Конфедерацията, за която се приказва от Атина, съ нищо не се отличава по подбудит от федерацията искана от Бѣлградъ. И едната и другата сж продиктувани от желанието да се продължи режима на Версйлскит договори и да се запазят плячкит придобити съ тѣх. Съ нищо и въ нищо не ще се измени положението. Режимът на насилието и обезправяването ще продължи, беднотията и мизерията ще се разширяват, терора ще продължава да расте кресчендо и народит ще бждат все повече впитани въ дипломатическит козни на голѣмит империалисти и тѣхнит балкански сатели, за да ги хвърлят въ нови изстребителни войни.

Тая спекула, която се върши съ тѣй популярната срѣдъ балканскит народи идея за федерация е една опасна диверсия от Бѣлградъ и Атина, на която канерват и нѣкои политик въ София. Къмъ нея така подхвърлена трѣбва да бжде много внимателни и да се демаскира своевременно. Тоя начинъ на сѣене заблуждения за приспиване на народит е царска система, подържана от О. Н. и всички империалистически институти за затѣгане веригит на робството, за минирание на мирното и прогресивно развитие на народит въ Балкана.

Единъ е пѣтя и спасителния пѣтъ за установяване федерирането на балканскит народи. Той е въ непосредствено тѣхно разбирателство: 1. За отхвърлянето на Ньойския и Сенъ Жерменски договори и тѣхнит политически и финансови последици; 2. За премахването на всѣкаква политическа и икономическа сатрапия; 3. За пълно политическо-икономическо и социално освобождение на разнит националности и установяване на пълни политически и културни права съ правото на самоопредѣление; 4. Премахване на всички политически и икономически граници между тѣх и 5. Пълна свобода за установяване на единъ истински политически и икономически съюзъ между така свободнит народи, които сж властни да опредѣлят формата на желаната федерация на Балканит.

Само при такива условия е възможна една балканска федерация. Ако от Бѣлградъ и Атина сж искрени радатели на нея, нека ги гарантират, защото днесъ най-вече зависят от тѣх — тѣ владѣят и потискат болшинството онеправдани и заробени народи на Балканит. Но ние сме убедени, че тамъ нѣма искрено намѣрение. Политическит процеси въ Бѣлградъ, Солунъ, и Атина, безпощаднит гонения, ограбвания и убийства въ гръцка и сръбска Македония, Тракия, въ Хърватско, Черна Гора и Косово надъ милионит инородни националности говорят ясно и недвусмислено, че шовинизма и хегимонизма движат Бѣлградъ и Атина и че издигането от време на време девиза за федерация е едно прикритие за нови насилие и грабежи, за новъ масовъ тероръ надъ мирнит балкански народи, за въвлечението имъ въ нови войни и за тѣхното унищожение.

Народит наситени на тия пожелания и шарлатани, отдавна сж налучкали истинския революционен пѣтъ, който ще ги доведе до свободата. Историята ни учи, че никой насилникъ доброволно не отстъпва, че свободата само съ кръвъ и жертви се добива.

Мизерията всрѣдъ бѣжанцит

Страшна стопанска криза шества въ страната. Като неинъ непосредственъ резултатъ се явява и широката безработица, от която сж засегнати работници, занаятчии и дребни економически сжествуваания. Мизерията се шири, гладът се увеличава, бѣднотията все повече разсте и тия съсловия сж осждени на изразждане и унищожение.

Бѣжанството въ България, което брои стотици хиляди човѣшки сжествуваания, въ голѣмото си болшинство сж малоимотни, занаятчии и работници. Осждени от „мирнит“ договори, тѣхнит допълнения и от царската империалистическа система и фашизмъ, да емигриратъ или да бждат „доброволно“ изселени, бѣжанцит напуснаха своит родни огнища, обезвреденит въ времето сравнително достатъчни за поминѣка имъ стопанства и занаяти и дойдоха безъ срѣдства и съ голи рѣце въ България да намѣрят сигуренъ животъ, хвърляйки на пазара въ конкуренция на мѣстнит работници своит работни рѣце. Това подби цената на работнит рѣце въ разстроено следвоенно стопанство, а рационализацията още повече понижи и изтощи работната сила. Увеличавайки работното време, ценит на продуктит, намалявайки надницит и запазвайки голѣмит печалби за капитала, изхвърлиха се на улицата хиляди безработни. Всичко това далечъ понижи условията на екзистенцъ минимума и самия живот. Мизерията и бѣднотията ежедневно разстатъ.

Квалифициранит работникъ се предпочитат, а общит работници, които сж десетки хиляди съ седмици чакат на борсата да намѣрятъ каква и да е работа. От тая тежка криза най-вече сж засегнати дошитъ голи и боси бѣжанци отъ Македония, Тракия и Добруджа, които въ болшинството сж земеделци или отгледавачи на индустриални култури, занаятчии и работници. За тѣхъ следователно допада само обща работа. За това и мизерията всрѣдъ бѣжанцит е двойно по-голѣма. Тѣ гладуват и се пролетаризиратъ.

Надникните въ слупенит кжшурки на бѣжанцит, вие ще се ужасит отъ грозната мизерия, която царит тамъ. Всрѣдъ бушуващата страшна зима бѣжанскит семейства сж безъ бучка кюмюръ, а твърдъ често и безъ хлѣбъ. Децата имъ голи и боси, обвити въ парцали ставатъ жертва на епидемически болѣсти и грабвани отъ смъртъта, притискани о окозитѣлата майчина грѣдъ обилно обливани съ горчиви сълзи.

Страшна е бѣднотията на осждения на загиване бѣжанецъ отъ коварната политика на империалиститъ.

(следва на 4-та страница)

Националният въпросъ и Русия

III.

Ромънската власт въ Добруджа. Режимъ на обедняване. Български общества. Минимални искания и концесия. Културна автономия. Ролята на карьеристичната интелигенция.

Ромънската власт прибѣгва до маневрата съ даване на известни формални концесии на „националното чувство на малцинствата“ въ Добруджа, което въ действителност означава само известно кредитиране и облагодетелстване на градските економически върхове, за да може въ замѣна на това да заграби безпрепятствено имотитѣ на населението, да проведе по-безболезнено прословутия законъ за реорганизацията на Добруджа. Добруджанските трудови маси сж ония, които изпитаха смисъла на тия „национално-културни облекчения“, като ги заплашиха съ цѣната на едната трета, съ пълното отчуждаване на имотитѣ имъ, споредъ постановленията за провѣрка на документитѣ, съ пладнешкитѣ грабежи извършвани върху имъ, ангаритѣ, посѣгателствата върху семейната честъ, убийствата, кървавитѣ издевателства и пр. и пр.

По този начинъ, ромънската власт, като авансира морално мѣстниятъ тузове, чийто интереси сж вече здраво свързани съ тази власт, тя постигна въ замѣна на това много по-голъми успѣхи, именно въ похода си противъ *включенитѣ чужди народности*. Чрезъ ограбването на земята се стесняватъ жизненитѣ условия за сѣществуването на инородното население и се изтрѣгва опората подъ нозетѣ му. А това сж най-реалнитѣ предпоставки за едно бързо и усилено провеждане на денационализацията, колонизацията и обезличаването на страната.

Изобщо, политиката за частичнитѣ минимални „придобивки“ и облекчения въ национална областъ, която е политика опортюнистическа, се базира именно на пожертването на капитални интереси съ хвърляне прахъ въ очитѣ на маситѣ. Самата национално-културна програма, креация на социалната демокрация, съ явно опортюнистически скелетъ, не може и не търси друго освенъ да придобие известни концесии за въ полза на *господстващата класа на угнетената нация*. Тукъ социалъ-демократията се явява въ ролята на посредникъ между подтиснатата и подтискаща буржоазия, за споразумение, като се поднасятъ интереситѣ на широкитѣ народни угнетени маси въ плячка на дележитѣ апетити и на двѣтѣ

Тукъ му е мѣстото да се отбѣлежи, че отъ известно време насамъ, мѣстниятъ български национализъмъ въ Добруджа търси своитѣ прояви главно и именно въ посоката на идеята за културно национална автономия. Нейни носители се явяватъ икономически господстващитѣ върхове въ градоветѣ и навѣдилата се около тѣхъ карьеристическа интелигентщина. Тѣ можеха да се сдобиятъ действително съ известенъ кредитъ отъ страна на ромънската власт, но какъто посочихме по-горе, това става изключително за смѣтка на широкитѣ трудови слоеве на населението отъ села и градове, върху чийто плещи легна цѣлата тѣжестъ на подтиснителската система.

Най-голъмата придобивка представлява образуването на така нареченитѣ „общества на българското малцинство“ въ градоветѣ. Тия общества намираха се предъ признаване

то имъ за юридическа личностъ на малцинството, предявяватъ претенции да взематъ подъ свое ведение всички национално-културни прояви на последното — разнитѣ училищни настоятелства, културни и театрални комитети, редакциитѣ на мѣстната българска „независима“ преса, библиотеки, читалища, представителството на малцинството въ женевиския конгресъ на малцинствата, по-клоническото предъ О. Н. и пр. Макаръ обществата да сж още далечъ отъ своята завършена форма, макаръ компетентността и възможноститѣ имъ да сж ограничени, по своя характеръ задачи и тенденция на развитие, тѣ напълно съответстватъ на корпорациитѣ-общества, предвидени въ програмата отъ Брюнъ.

Какво е съдържанието и ролята на тия общества?

Въ Добруджа тѣ обхващатъ изключително богатитѣ градски слоеве, начело съ най-отявленитѣ представители на мѣстното чорбаджийство: известни бивши и настоящи престъпници спрѣмо добруджанскитѣ народни маси. Като прикритие и активни проводници на това съдържание се явяватъ млади интелигентски елементи, ламтащи за кариера и бързо забогатяване. Претендиращи да бждатъ представители и изразители на българската народностъ въ Добруджа, тия общества, обаче, въ повечето случаи сж самозвани. Тѣ се оградятъ отъ участието и контрола на маситѣ, отъ чийто име излизатъ да говорятъ. Блѣстящъ примеръ на чорбаджийски клерикализъмъ, представлява устава на българското общество въ Добруджѣ, чийто постановления за ценза и „паричнитѣ вноски на членоветѣ сж тъй консервативни и реакционни, а изискванията за благонадеждностъ*) — тъй предателски, че изключватъ участието не само на беднитѣ и малоимотни граждани, но и на тия даже, отъ среднитѣ слоеве. Очевидно е, че обществата се предпазватъ отъ участието на широкитѣ народни маси, като отъ огънь. Съ това тѣ се стремятъ да отклонятъ насокитѣ, по които би ги тласнало давлението и непосредственитѣ натиски отъ страна на тия маси.

Посредствомъ този ултра-реакционенъ начинъ, обществата съ своята чорбаджийска сжщностъ, опитватъ да наложатъ своето влияние и характеръ върху населението — да подчинятъ национално-общественитѣ му проявления подъ свое ведомство, да взематъ ключоветѣ на неговитѣ съдбини въ ржцетѣ си и, като го поведатъ по водитѣ на „лоялната“ политика на сдѣлки съ угнетителитѣ, тѣ намиратъ въ чѣ своето предназначение въ парализиране на всѣка радикална освободителна проява, на всѣка национално-революционна борба на това население. Тази роля на обществата се одобрява и подкрепя отъ ромънската власт. Последната, по настояване на реакционнитѣ елементи, касира нап-

*) Въ този уставъ фигурира даже пунктъ, споредъ който членоветѣ на обществото могатъ да бждатъ само ония, които не сж „заподозрени“ отъ ромънската властъ и които се ползватъ съ нейното доверие!

имеръ избора на силистренското общество, защото въ ръководството на това общество сж били избрани представители изъ средата на лѣвицата.

Но това не сж национално-културнитѣ формации предвидени въ Брюнската платформа, ще възразятъ може би поддръжницитѣ ѝ, защото въ Добруджа и Ромъния системата на управлението не отговаря на изискванитѣ демократически предпоставки за провеждането на национално-културната автономия, и защото строже и състава на обществата не е демократиченъ, щомъ не обхваща маситѣ на даденото малцинство.

Свършено вѣрно е, че въ Добруджа и Ромъния властващата система е насилническа, въпреки демократическитѣ окраски, съ които се кичи това или онова правителство на Велика Ромъния. Но колкото управлението е по-насилническо, колкото режимътъ надъ включенитѣ чужди народности е по-непоносимъ, толкова и отдушника за това положение е по-необходимъ и по-навремененъ. Програмата, която се явява съ претенциитѣ да защити потиснатитѣ националности отъ ударитѣ на насилието и гнета и да даде разрешение на националната проблема, се оказва, че именно тамъ където националния въпросъ е най-болѣзненъ, тамъ където защитата и интервенцията сж най-належащи за изложениитѣ на унищожение, тамъ именно програмата е немошна да стори каквото и да било. Въображаемитѣ облекчителни резултати на нейното приложение се явяватъ абсурдъ и илюзия, а самото нейно даже идеално приложение е предназначено да обслужва и ползва съюза между буржоазията на подтиснатата нация и тази на подтискащата. Тамъ където системата на управлението въ многонационалната държава е достатъчно демократично за да допусне пълното и последователно провеждане на национално-културната автономия, тамъ тя се явява излишна и безпредметна, защото неминуемо ще трѣбва да отстъпи мѣсто на по-важитѣ за маситѣ въ дадения случай политически социални борби, свързани съ националното неравноправие. Тѣзи борби сж имали винаги преднина, тѣ сж решаващитѣ и за справяне съ националната проблема. Национално-културната автономия се явява вредна тукъ, защото по своя характеръ, тя е насочена да осуети борбитѣ на социалното поле въ подтиснатата нация, заради което тя издига и националистическото знаме надъ класовитѣ противоречия.

Реакционниятъ ликъ и консервативното ръководство на миноритарнитѣ общества въ Добруджа не сж случайни. Не само въ Добруджа, а повсякде при наличността на днешното класово социално устройство на свѣта, господстващата класа се явява носителъ на националната култура, на която придава своето класово съдържание и характеръ. По отношение на широкитѣ производителни маси, тази класа използва и превръща националната култура въ мощно и дълготрайно средство за укрепване на своето привилегировано положение надъ експлоатира-

нитѣ и потиснатитѣ, чрезъ извратяване на психиката имъ, чрезъ насаждане на разни „културни“ предразсъдъци и заблуди и чрезъ тѣхното приспиване и деморализиране. Независимо дали узурпира културнитѣ организации, институти и проявления, или пъкъ ги поднася подъ формата на „народни“ и „демократични“, капиталистическата класа като господствующа, се явява вдъхновителъ, носителъ и изразителъ на националната култура, въ която влага своя консервативенъ характеръ и реакционна сжщностъ въ прѣма противоположностъ на нуждитѣ и интереситѣ на експлоатиранитѣ и угнетени низини. Основното и сжщественото за национално-културнитѣ корпорации, или общества представлява този именно реакционенъ класовъ характеръ на подетата отъ тѣхъ дѣйностъ, която се нагажда споредъ нуждитѣ и интереситѣ на господстващата класа въ угнетената нация, за осигуряване на своето привилегировано положение и господство, за използване и търгуване съ народнитѣ интереси въ сдѣлките за отстъпки и концесии отъ страна на угнетяващата властъ и за борба противъ всѣко революционно съзнание и освободителни проявления въ сферитѣ на поробенитѣ маси. Ако последнитѣ сж схванали смисъла на тая „културно-националенъ“ курсъ и сж се отвърнали достатъчно отъ него, ако съ своето непосредствено участие въ национално-културнитѣ инстанции тѣ заплашатъ да променятъ характера и предназначението на последнитѣ съобразно своитѣ интереси, тогава господстващитѣ класи прибѣгватъ до открито узурпиране на институтитѣ, чрезъ ограждането имъ отъ присѣствието и влиянието на маситѣ, каквото е случаятъ въ Добруджа, като монополизиратъ културнитѣ права и нужди на маситѣ. Въ резултатъ на това узурпаторство, реакционния духъ се явява като неизбеженъ спътникъ на национално-културната автономия, който се насажда било подъ формата на религиозенъ и училищенъ клерикализъмъ, или пъкъ социалъ-политически консерватизъмъ.

И въ Добруджа, която е сжщо така една съставна частъ отъ свѣтовната капиталистическа и империалистическа система, местната икономически господстваща класа обезбавя правото на изразителъ на националната култура не населението. Дали на тѣзи права и култура ще се даде националистическа окраска, или тѣ ще се нагодятъ и подведатъ подъ курса на „лоялната политика“, и въ единия и въ другия случай се постига подкладането и раздухването на национални вражди и умрази въ средитѣ на разнородното население. Политиката на лоялностъ, за която тѣ много пледиратъ агентитѣ на подтиснитѣ маси, въ власть въсредъ угнетената нация, съвсемъ не означава още едно действително толерантно отношение и опитъ за отстраняване на насажданитѣ вражди въсредъ маситѣ на разнитѣ народности, тази лоялностъ не се провежда спремо широкитѣ маси на противната нация, които въ никой случай не мо-

гатъ да се държатъ отговорни за подтиснителската политика и насилнически курсъ на тѣхнитѣ правителства, подъ които и симитѣ тѣ пшкватъ, а обратно, тази лоялностъ се изобразява само и именно въ отношение *подтиснителската властъ и правителства*, съ целъ да се изгладятъ отношенията между господстващата класа на подтиснатата и подтискаща нация, за по-организирано и несмущавано оглавяване и ограбване на производителнитѣ слоеве. Това очевидно, срамно предателство, даже отъ гледна точка на „чистия“ национализъмъ, изпква като една необходимостъ за господстващата класа на подтиснатата нация, наложена и отъ постановката на нейнитѣ групи интереси въ момента. Дали по пътя на шовинизма, реванша, раудухване на националнитѣ вражди и кръвопролития, или по пътя на продажничеството и предателството — целъта която се търси да се постигне е една — гарантиране изгодитѣ и привилегировано положение на господстващата класа.

Това положение съ нищо не се изменя отъ факта, че въ средитѣ на самитѣ господстващи мѣстни върхове въ Добруджа сжществуватъ известни разногласия и нюанси на такива.

Породилитѣ се конфликтъ между навлезлитѣ въ ромънскитѣ политически партии местни тузове отъ една страна и „миноритарнитѣ“ отъ друга — въ основата си е категориченъ и се свежда до стремение какъ да се извлекатъ отъ сѣществующия режимъ по бързо и повече привилегии въ собствен полза. Въ главнитѣ линии на своитѣ интереси и цели тѣ сж единни и трудно може да се говори даже за нѣкакви по-сериозни идеологистични тенденции между тѣхъ. Всички тѣ стоятъ на базата на сѣществующата система и режимъ. Исторически и социаленъ развой на страната ги е изхвърлилъ вече изъ пътя на прогреса и тѣ не могатъ да играятъ нито за моментъ, каквато и да е революционно-освободителна роля. Всички тѣхни усилия, подъ каквато форма и було да се явяватъ, целатъ сдобиването съ концесии отъ страна на властта, чрезъ които да се приспособятъ къмъ сѣществующитѣ условия и да заематъ полагащото имъ се привилегировано положение въ общата господстваща система на неравноправие. Впрочемъ, тѣзи усилия се подкрѣпватъ и отъ ония срѣди на ромънската властъ, които добре съзнаватъ интереситѣ си и виждатъ въ това едно условие за „консолидацията“ на Нова Ромъния.

Ако тия концесии и да не облекчаватъ съ нищо трагичното положение на народнитѣ маси, а напротивъ тѣ се извършватъ за смѣтка на последнитѣ, за господстващитѣ икономически върхове и интелигентщина около тѣхъ, тѣзи концесии въ никой случай не сж само нѣкакво формално или морално удоволетворение. Преди всичко, ония кръгове, които сж взели национално-културниятъ монополъ въ ржцетѣ си, за да залагатъ и търгуватъ съ интереситѣ и нуждитѣ на маситѣ, ставатъ вече факторъ при дѣлежа на смѣтнатата плячка. Навѣждатъ се

Страшно бедствие в Добруджа

Глад, мизерия и беднотия. Конфискация и секвестри. Патриотари и цинцари обират населението.

I

Добруджа, Май 1930.

Един поглед хвърлен върху общото стопанско и политическо положение в Ромъния иде да потвърди страшното положение, в което се намират народните маси, а терора и полицейските издевателства, които вземат все по-големи размери в цялата страна, посочва че демократическото правителство на Маниу е изгубило окончателно почвата под краката си.

Без да се спираме на общото стопанско положение в Ромъния, която преживява една страшна криза, на непоносимото данъчно бреме, което смазва трудещите се маси, на грамадният бюджет, на милитаризма и бясното въоръжение, на стотиците хиляди безработни, на все по-често засилващи се борби на ромънските работници и селяни, които пренасят своята борба на улицата, нека се спрем по-обстойно върху положението в Добруджа, където наред с икономическото и социално робство се упражнява в най-груби форми и националното потисничество.

Положението на дребните, пък и средни земеделски стопанства, е отчаяно. Всевъзможните данъци и най-разновидни бери падат върху тяхния гърб. При неурожая, който бѣ миналата година, се прибавят ниските цени на земеделските продукти. Селянина не може да изкара това, което е вложил в обработ-

„наши“ лихвари, „наши“ търговци, адвокати, предприятия, лѣкари, банки, „наши“ вестникари и пр. Вратите на националния пазар и поприще се откриват широко за мѣстните изглеждания капитал, който развързан на свобода, започва наедно с властта и ромънският си събрат да дере и съблича нашироко. Така се обяснява небивалото разсипане и бѣдствено положение на добруджанските широки маси от една страна и бързите невѣроятни трупания на богатства сред тузове на добруджанските градове. Новите условия и процесът на ограбване на масите създават особено благоприятна почва за разбогатяване на алчната и кариеристическа мѣстна интелигенция. През последните години, под ромънския режим в Добруджа, разни адвокати, лѣкари, вестникари и пр. натрупаха милиони, подлагайки на безбожно обирничество и изнудвания затрудненото и обезправено население. Националните чувства и формули, които тая интелигенция има претенции да изразява, прикриват само много по-груби съображения и домогвания. Напълно оправдателно е тук твърдението на един от познавачите на националната проблема — Сафаровъ, който казва:

„Национално-културната автономия представлява от себе си едно буржуазно интелигентско разрешение на националния въпрос, разрешението му от гледна точка на професионалните интереси на „националната“ интелигенция, ненамираща поприще за своя специфичен „национален“ галант и жадуваща да намѣри в многонационалната държава макар едно кѣтче осъбодено от чужда конкуренция“. . . („Националният въпрос и пролетариат“ с. 85).

Следва

ването на земята. Цената на ечимика е 2 лей кгр., на царевичата 1 60—180 лей кгр., Едно яйце се продава на пазара 1 лей, една кокошка 35 лей. При тези цени, които сж под производствените, селянина трѣбва да продаде всичкото си производство, за да посрещне само данъчните си задължения. И това става още през хармана. Днесъ продават по тия цени само едрите земеделци, защото дребния отдавна е изпразнил своя хамбар и изхранва себе си и семейството си, като взема на заем от едрите чифликчи, или пък от житарите, и срещу полици се задължава да го изплати по харман и то по цени 4—5 пѣти по-високи. Днесъ, трудещето население на „златна“ Добруджа, което изкарва хубавата пшеница, „алтънъ жито“, буквално гладува и се изхранва с ечимик и царевича.

Голѣма част от селското население е попаднало в ржцетъ на разни лихвари и банки. Всеизвестни сж случаите, когато една малка сума в продължение на 1—2 години нараства с десетки пѣти и имота на селянина бива завладяван от лихвара.

Това положение в селото дава своя дълбок отпечатък и в града. Пазарите сж мъртви. Нѣма она буенъ стопански живот, който нѣкога цъфтеше в Добричъ, Балчикъ, Каварна. Хиляди работници и еснафи стоят без работа. Мизерията е вземала страшни размери. Дребните занаятчи и търговци умиратъ. Ежедневно се продават на публиченъ трѣг, вещите на пропаднали еснафи на баснословно ниски цени. Фалитите сж нѣщо обикновено. Следъ фалита на мелничаря Ради Бешковъ сж единъ пасивъ надъ 20 милиона лей, чрезъ който фалитъ бѣха опростени стотици дребни селяни, очакватъ се такива и на още много търговски фирми. Мнозина вече сж депозирали своите книжа в сѣда искайки мораториумъ: напр. Таховъ и Михайловъ, Георги Милевъ и пр. манифактуристи. Градските работници и еснафи гладуват и при тия ниски цени на земеделските продукти, тъй като надниците сж много ниски, а и работа не се намира.

При това положение, когато широките градски и селски народни маси се гърчатъ в тая мизерия и измиратъ, само лихварите и банкерите не могат да се оплачатъ. За тѣх това положение е златоносенъ дъждъ.

Една шепа облагодетелствувани от властта колонисти изтеглят от държавните банки голѣми кредити и ги раздават от своя страна на баснословни лихви. Частните банки сж невероятна бързина увеличават своите капитали раздават тѣсти дивиденди. Банка „Бждащност“, в която се мѣдрятъ все отборъ патриоти увеличило капитала си от 5 на 10 милиона лей, а тази година раздаде на своите членове 15% дивиденди. Интересни ще сж балансът и на останалите банки, както и на „Индустрия и Търговия“, където се глътат толкова милиони и около завладяването на която, нашите „патриоти“ ще си изкубятъ косите.

Наредъ с всичко това не поносимо стопанско положение изпариха се като димъ и грѣмките предизборни обещания на лже царанистите, както

и декларацията на Маниу по въпроса за малцинствата в Алба—Юлия. Денационализаторската политика продължава сж щитъ средства, както и при либералите, колонизацията сжщо. Изключителното законодателство в Добруджа не е премахнато. Закона за отнемане $\frac{1}{3}$ от земята продължава да се прилага, и сегашните власници се мжчатъ да убедятъ населението какво това прилагане било „справедливо“. А при това „справедливо“ прилагане се отнема третината и на този който има 10 д. ниви и на този който има 10,000 декара.

Цѣлото това положение не можеше да не отвори очите на последния слѣпецъ. Днесъ селската маса, окончателно е захвърлила илюзиите, що хранеше къмъ демагозите национал царанисти. Чувствайки почвата под краката имъ да се губи, тѣ засилватъ терора срещу широките народни маси.

Индийската революция

Национал революционното движение в Индия взе неочаквани за английските империалисти размери. Повсемѣстни сж възстанията и стѣлковената сж английските власти. Още на 29 декември м. г. в конгреса на гандистите в Лахора, бѣха издигнати лозунгите в името на които индийските националисти обявиха гражданската борба. Самъ Ганди ги обяви, а конгресътъ ги прие. Ние ги изложихме своевременно в бр. 66 на „Св. Добруджа“. Ще ги повториме и сега:

1. Бойкотъ на законодателните тѣла, сѣдилищата и английските стоки; 2. Пълна независимост на Индия; 3. Отхвърляне на направените от Англия задължения за смѣтка на Индия; 4. Неплащане данъците; раздаване земя на селяните и 6. Изпущане автономията на известни индийски области в полза на индийското единство.

В очакване английското работническо правителство да вземе актъ от тия предявени искания, Ганди отложи започване на борбата. От Лондонъ обаче, както империалистическата преса, така и правителството на Макъ Доналдъ се противопоставиха. Проектиранията конференция за м. мартъ в Лондонъ от индийски представители безъ участието на гандисти, не можа да се състои, защото Ганди беше обявилъ вече борбата и самъ застаналъ на чело на тѣлпата, трѣгна изъ Индия и проповѣдаваше неподчинение на властите.

Тая пасивна съпротива не закѣснѣ да се обърне в активна. Повлечени веднѣжъ голѣми народни маси, възпрепятствувани в нѣкои мѣста от полиция и войска, неминуемо се вѣвлчаха в предизвикателства и стѣлковения. А психологията на тѣлпата настроена и възпирана е такава, че не се подава повече на редъ и дисциплина. Тя по инстинктъ бива тласкана, първоначално от непосредствени интереси за живота, а следъ това от влечения и никой не е въ състояние да я спре. Днесъ и Ганди, който се обяви противъ крѣвопротията, ако е свободенъ, не можа да възпре масите от самаразправа и изстѣпления, макаръ да имъ липсватъ оръжия.

Отъ Лондонъ върваха, че революционното движение не ще вземе такъвъ характеръ, какъвто доби днесъ. Тамъ не върваха, че сжществуваша вси-

БИБЛИОТЕКА „НАЦИОНАЛНО ОСВОБОЖДЕНИЕ“

Издание: Редакция в „Свободна Добруджа“ — София

ПОКАНА

за

записване абонати на библиотека „Национално Освобождение“

Библиотека „Национално Освобождение“ си поставя за задача да даде въ преводъ най-добрите работи отъ свѣтовната литература по националния въпрос. За тая целъ е пуска настоящата поканна за записване абонати за I-ва серия:

1. **Г. И. Бройдо** „Националния и колониаленъ въпросъ“.

Съдържание: Въ какво се состои разликата между родъ, племе и нация? Какъ и защо възникватъ и се развиватъ нациите? Ще сжществуватъ ли нациите вѣчно? Какво нѣщо е нацията и какви сж нейните принципи? Различните разбирания по въпроса за нациите? Какви сж основните етапи въ историята на националния въпросъ?

Националния въпросъ в миналото. Що е национализъмъ? Що е антисемитизъмъ? Какво нѣщо е национална държава и държава на нации? Чуждото влияние въ националните борби. Що е колония и метрополия? Различните методи на национално освобождение.

Какви сж особеностите на националния въпросъ въ сегашната епоха? Отношението между националния и колониалния въпросъ.

Разрешението на националния въпросъ.

Цена 20 лв., на абонати 10 лв.

2. **К. Гулинъ и др.** „Националния въпросъ в миналото и сега“.

Съдържание: Класовия въпросъ и националния въпросъ. Културно националната автономия и училищното дѣло. Нуженъ ли е задължителенъ националенъ езикъ. Критически бележки. Въпроса за езика, либерализма и демократизма. Асимилаторството. Централизация и автономия. За правото на нациите на самоопредѣление. За националната гордостъ. Империализма, демократизма и правото на нациите на самоопредѣление. Отношението къмъ федерирането. Трите страни по отношение самоопредѣлението на нациите. Защита на отечеството. Постановка на националния въпросъ въ сегашните дни. Различните гледища по националния въпросъ днесъ. Вѣрния пътъ за разрешението на националния въпросъ.

Цена 80 лева, на абонати 40 лева.

3. **Чиликовъ** „Теория и практика по националния въпросъ“.

Цена 20 лева, на абонати 10 лева.

Библиотека „Национално Освобождение“ ще даде книги, безъ които никой работникъ въ националните движения не може да мине. Тя е необходимо четиво за всѣки, който иска поне отдалечно малко да се запознае с теорията и практиката по националния въпросъ, безъ което е невъзможно какъто и да било съзнателна и разумна дейностъ въ кое да е отъ националните движения. Враговете на национално потиснатите народи и малцинства винаги сж използвали за своите цели напросвѣтеността и невежеството на национално потиснатите народи, за да превърнатъ тѣхните усилия и страмежи къмъ своята колесница, за постигането на своите груби интереси. Ето защо, на тѣхните домогвания ние трѣбва да противопоставимъ, покрай другото и ясно разбиране на въпросите и една широка просвѣта по нац. въпросъ.

Единичната цена на книгите е 120 лв. За абонати книгите ще струватъ само 60 лв.

Записванията на абонати ще граве до 1 ноември 1930 год. Книгите сж сложени подъ печатъ и започватъ да излизатъ.

Абонаментната сума да се праща на адресъ: В-къ „Свободна Добруджа“ (библиотека Национално Освобождение) София.

чки обективни условия за революция. Фактите опровергава правителството на Макъ Доналда и днесъ, за него не остава другъ изходъ отъ положението — или да приеме безусловно индийската независимостъ или да отпочне война срещу индийските народни маси. Да приеме първото, то значи да загуби всѣкаква опора въ английските капиталистически сѣрди и предъ общественото мнение, като пренесе гражданската война въ самата Англия, което значи пълна провала на Англия като мирова държава. Това Макъ Доналдъ нѣма да направи, защото той доказва, че неговото „работническо, правителство е стѣлбъ на английския империализъмъ и на английското мирово господство.“

Да отпочне истинска война съ индийския народъ Макъ Доналдъ не се решава, защото една нова война за Англия значи нейното бързо унищожаване.

Въ единия и другия случай днешното английско правителство не сѣршава крайни мѣрки и водейки една поразителна политика преизпълнена с макиавелизъмъ, тласкайки мохамеданите срещу будистите, то отива къмъ отстѣплене, а ин-

дийския народъ ще продължава борбата. Гандистите на пасивната съпротива постепенно отстъпватъ ръководството на масите на истинските революционери, които сж оръжие вече в ржка продължаватъ борбата за извоюване сж кръвъ своята свобода и независимостъ. А загуби ли Англия Индия отъ сферата на своите доминиони, което е предстои, тя е угаснала звезда за свѣта. Тогава ще започне и новата ера за всички потиснати народи.

Внесете си абонамента.

Издължете се къмъ редакцията на вестника.

Разложението въ полицейския комитетъ и въ д-во на социалъ-предателитъ е пълно.

Апатия и упадъкъ цари на всѣкъдѣ. Председателя на Соф. д-во Н. Атанасовъ дезертира отъ поста си. Младешката група „Ст. Караджа“ е раздѣлена. Прогонени сж Митковци и пр. Като виновникъ на това разложение отъ всички страни се сочи А. Стояновъ.

Следъ „вдигането“ на секвестъра

Обезимотявяването въ Добруджа следва. Протестът на населението. Дългът на емиграцията

Съ подписаното споразумение въ Хага между м-ра на Външните Работи въ Ромъния г. Миронеско и тоя на България г.н Буровъ формално се премахва секвестра върху имотитъ на българските поданици въ Ромъния, следъ ратифицирането му разбира се отъ респективния парламентъ ала фактически режимъ съ всичкитъ послѣствия за обезимотявяването и обедняването на инородния елементъ като сръдство за денационализацията на загребенитъ области си остава. Абсурдъ и губи време е да се занимаваме съ „постигнатия успѣхъ“ въ Хага. Съ такива заблудения може да се занимава само държавната организация „Добруджа“ въ България, защото това е нейното назначение, да пѣе постоянно „Осана“ на властимающитъ. Тя не е имала никога своя политика и никога не е представлявала интереситъ на поробенитъ политико-економически добруджанци въ Добруджа и емиграцията извънъ нейнитъ граници. Когато трѣбваше да протестира, на тѣхъ бѣ заповѣдано да мълчатъ, както и другъ пътъ е ставало, за да не се пречи на официалния политически курсъ на българската държава, като че ли сждбата на Добруджа и нейното население е вѣчно свързана съ управляющитъ въ България. Когато се ликвидиратъ въпроситъ, властта, изиграва вече ролята си, развързва ржцетъ на назначенитъ полицейски агенти въ организациитъ и тѣ започватъ да надигатъ фалшивъ гласъ на протестъ, следъ като колата вече се е катурнала. Така бѣше съ тракийцитъ, следъ подписването отъ С. Радева договоръ въ Ангора. Така е днесъ съ добруджанци, следъ подписването спогодбата въ Хага.

Да не бждеме голословни. Кого ползва хагската спогодба? Тя ползва нѣколко български крупни имотици въ Ромъния, като наследницитъ на покойния Гешевъ, чиито имоти се оценяватъ отъ ромънската властъ на около 69 мил. лей, Пулевигъ наследници и др. Спогодбата ликвидира съ 110 милиона лей, които българското правителство ще заплати. А масата български предимно селяни родени и останали въ Добруджа, на сила декларирани отъ ромънската държава за български поданици, не ще се възползуватъ въ нищо отъ гая спогодба. Защо:

1. Споредъ ромънската конституция чужди поданици не

Мизерията въ средъ бѣжанцитъ

(продължение отъ 1 страница)

Бѣжанскитъ „благодарителни“ организации ржководени отъ охранени карьеристи, стотъ далече отъ тоя мизеренъ кивотъ на бѣжанцитъ, отива даватъ се дори отъ него като иски основателенъ протестъ аксуватъ за болшевишки актъ, и пѣятъ осана на властници и сатрапи.

За бѣжанцитъ не остава други пътъ освенъ да се надейтъ въ борбата за повече лѣбъ, повече човѣщина и свобода. Тѣ трѣбва да се осъзнаватъ да затегнатъ редоветъ и да завладѣятъ ржководството на организацията си, защото дѣлото на свободата е ично тѣхно дѣло и въ уионъ съ всички потиснати и несправдани народи да дадатъ ипоръ за премахване на робството.

могатъ да владѣятъ полски имоти;

2. Споредъ специалния законъ за поданството, болшинството отъ засегнатитъ отъ секвестра добруджански жители, макаръ и да иматъ, по силата на международнитъ договори и специално по договора за малцинствата, правото на ромънско поданство, като родени и заварени въ окупираната отъ ромънитъ добруджанска областъ, тѣ се обявяватъ отъ ромънската властъ, за български поданици, а правото на ромънско поданство, ако тѣ такова искатъ да иматъ, трѣбва да го установяватъ по състезателенъ редъ предъ ромънскитъ сждилища.

Да приемеме, че тѣ успѣятъ да го установятъ, въ такъвъ случай тѣ не избѣгватъ ударитъ на другитъ закони: а) за реорганизацията на Добруджа; б) за аграрната реформа и в) ексекутивнитъ мѣрки за форсираното събиране на данцитъ съ глобитъ, за всичкото време, презъ което имотитъ сѣ били поставени подъ секвестръ.

Ако ли не успѣятъ да си извоюватъ правото на ромънско поданство, въ такъвъ случай, българската държава ще заплати съответната сума за вдигане на секвестра, обаче както казахме по силата на ромън. конституция, като чужди поданици тѣ нѣматъ право да владѣятъ полски имоти и ще трѣбва да ликвидиратъ съ тѣхъ. А като се знае още, че има законъ за реорганизацията на Добруджа, който отнема една трета отъ всички имоти за нуждитъ на колонизационата политика на Ромъния; строго прилагане на аграрната реформа посѣгайки и върху най-дребното стопанство, ужъ за раздаване на безимотнитъ, а събирането на данцитъ за всичкото време на секвестъра — около десетъ години, за което време доходитъ отъ тия имоти вземаше държавата по закона, а данцитъ плашатъ собственицитъ, ще излѣзе и при тоя твърде „благоприятенъ“ случай на ликвидиране то съ секвестъра въ Хага, че българската държава ще плати 110 м. лей, а българското население въ Добруджа ще остане безъ имотъ.

Споредъ излизачитъ вестници въ Добруджа, се вижда, че непосредствено следъ подписването на спогодбата за вдигане на секвестра ромънското финансово м-во е разпоредило до финансовитъ власти въ Добруджа да пристѣпятъ немедленно къмъ събиране данцитъ за това изминало време подъ страхъ на най-строги санкции, както за данкоплатцитъ, а така сжщо и спрѣмо бирницитъ. Повсемѣстнитъ секвестри на добитѣкъ, инвентаръ и домашни вещи за натрупани данци върху секвестирани имоти отъ десетина години, следъ една много лоша година на неуражай за земледѣлието въ Добруджа, хвърля добруджанското население въ ржцетъ на банкери и лихвари които безпощадно го скубятъ съ тежки лихви, които надхвърлятъ 100% при кси срокове и поставятъ всичкитъ му имоти на угроза отъ сждебни продажби и окончателното му обезимотявяване и обедняване.

Общъ повикъ е надяденъ отъ всички краища на Добруджа предъ двояката опасностъ — бирниска, лихварска — сждебна конфискация. За туй и вълната за масови протести срещу цѣлия тоя режимъ е

Русия гладувала

Износа отъ Русия и сътресението на международния пазаръ.

И у насъ има хора, които канерватъ на империалистическата преса и ни казватъ, че Русия хвърляла на международнитъ пазари голѣми количества храни, месо, яйца, пилци, масло, каменни вжглища и пр. и то на много ниски цѣни, подъ производителнитъ, когато самия руски народъ билъ гладувалъ. Мжчатъ се тѣ да ни убедятъ, че Съветитъ продавали тия стоки подъ костуемата цена и нанасяли голѣми загуби на националното си богатство, като сжщевременно предизвиквали дѣлбока стопанска криза въ известни страни. Значи, оправиха България, та сега ще трѣбва да оправятъ Русия и свѣта. Това, нашитъ политици и общественници сж рѣдки човѣшки екземпляри. И ни разправятъ тѣ разни теории, какво рекълъ Бухаринъ, Троцки, Зомбартъ, Шмаленбахъ, Енте и не знамъ още кой. А истината е много проста, която и най-обикновения умъ я вижда и разбира.

Следвоенната картина въ мировото стопанство отбѣлява тенденции на все по-голѣма и по-силна концентрация на капиталитъ, тенденции къмъ трѣстиране, активно намесване на финансовия капиталъ въ всички стопански областивключително и земледѣлието; една безмилостна и противочовѣшка рационализация, подбиване консомативната способностъ на маситъ, а заедно съ това и нивото на живота. Като резултатъ отъ цѣлата тая система явява се безработица, намаление доходитъ и поскупване на продуктитъ, — а още по-нататѣкъ владѣе мизерия и израждане за народитъ. То се констатира и у насъ. Народа самъ го изпитва.

Пролетарска Русия съ своето реформаторско социалис-

общо явление. Подканятъ се за подписване подобни протести срещу изключителни закони, административни и финансови разпоредби, които както се изнася ще бждатъ покрити съ стотици хиляди подписи. А крачката до активната масова борба, като опитътъ срещу това генерално икономическо, политическо и национално потисничество е много малка. Логически на тамъ водятъ всички режими на това потисничество. Ликвидирането съ тѣхъ, за да се постигне националното освобождение върху принципа на свободното изразяване на волята, желанията и интереситъ на народитъ при сжществуващия редъ на нѣщата ще завърши въпрѣки всичко, чрезъ масовата революционна борба.

Емиграцията, която е нераздѣлна частъ отъ потиснатитъ и ограбвани тѣхни родни добруджански братя, и които сж жертва на сжщия режимъ на национално потисничество иматъ она сжщия повелителенъ дългъ, здраво да се организиратъ и да дадатъ всичката своя безрезервна подкрепа въ тая борба за национално освобождение.

Тя има сжщо тѣй голѣмия дългъ да демаскира заблуденията на тартюфитъ, които по нещастие и чрезъ насилие днесъ водятъ организацията, да взематъ управлението на дружествата въ свои ржце и да ги поведатъ въ паралелна борба съ организацията на другитъ национално, политико-икономически потиснати и обезправени народи за извоюване на крайното освобождение.

тическо строителство, въ което нѣма лѣвски печалби за едни, а гладъ за други, кжде-то само тия, които работятъ иматъ право да ядатъ и да се ползватъ отъ благата на живота; унищожи много пера отъ баланса на капиталиста, като тлѣсти заплати, тантиеми, дивиденди, лихви на вложени капитали, ненужни амортизации и пр., които лѣгатъ върху производството и които фигуриратъ винаги, за да подбиватъ работната надница, да правятъ продуктитъ по-скуппи и т. н.; монополизира търговията и следователно онищожи разходитъ и печалбитъ на търговцитъ и комисионеритъ, които покачваха още повече ценитъ на продуктитъ. Така производителнитъ разходи въ Русия сж много малки въ сравнение съ тия въ капиталистическитъ страни. За това ние виждаме, че стокитъ, които Русия хвърли въ последнитъ месеци на международнитъ пазари сж значително по ниски по цѣни отъ конкурентнитъ.

Днесъ Германия се продоволства съ месо, птици, яйца и др. продукти изключително отъ Русия. Ежедневно пристигатъ съ десетки вагони съ замръзнало месо. Контрактитъ се сключаватъ върху базата на хиляди вагони. Рускитъ каменни вжглища конкуриратъ английскитъ въ самата Англия. Рускитъ жита хвърлени на международнитъ пазари внесоха паника на американската житна борса. Резултатитъ сж едно генерално спадане въ ценитъ на продуктитъ отъ първа необходимостъ и засилване кризата въ капитализма. Върху това нѣма споръ. И вмѣсто това отъ грандиозно значение за народитъ събитие да се оцени правилно, орждията на капитализма и империализма не виждатъ тенденцията на поевтиняването на хлѣба, месото, яйцата и пр., а седнали да ни кандардисватъ, че руския народъ билъ гладувалъ. Дали гладува руския народъ, въ това не може никой да ни убеди, щомъ Русия изнася въ голѣми количества храни на външнитъ пазари. Има икономически спонтани закони, които ниий не е въ състояние да измѣни, па били тѣ болшевишки диктатори. А факта на износа показва, че въ Русия има една строго разумна стопанска политика, и разпредѣление на благата, което не позволява хазайничене и спекула съ продуктитъ. Не позволява на пр. едно натрупване на стоки, задържането имъ въ складове и лишаване на пазаръ отъ свободната размѣна, за да се създаватъ изкуствени покачвания на ценитъ отъ което капиталиститъ да реализиратъ грамадни печалби. Такова нѣщо въ Русия нѣма. Тия печалби се изключаватъ за смѣтка на поевтиняване на живота. Не може, следователно, да се поставя въпросъ за предлаганитъ руски стоки на международния пазаръ подъ производствени тѣ цени. Такъвъ въпросъ ще сжществува, ако се вземе за норма производствени тѣ цени въ капиталистическото производство, което е обременено съ маса разходи, които изтънахме по-горѣ, но които при колективно, производство въ Русия сж премахнати. Независимо отъ това, то е въ тѣсна връзка съ общата система въ всички отрасли на стопанството.

Насъ ни радва тоя отъ

крупно значение фактъ, който се явява дпестъ, като единъ регулаторъ на международния пазаръ за намаление на ценитъ и за подобрене общитъ условия за нивото на живота. Политическата страна на въпроса изоставяме, защото умыванията въ тая областъ ни се показватъ, като такива на махлянска клюкарка и тия които се правятъ отъ империалистическитъ идеолози, сж отъ сорта на ония диверсии, които съпжтствуватъ политиката на насилието и грабежа.

Българ. Национална секция противъ империализма.

На 28 м. м. по инициативата на члена отъ Генералния Съветъ на Международната „Лига за борба противъ империализма и за национална независимостъ“ Д-ръ П. Вичевъ, се състоя учредителното събрание за основаване на национална секция въ България, като клонъ отъ сжщата лига. Присъжествуваха представители на 21 организации и отдѣлни прогресивни лица и интелектуели, всичко 44 души.

Д-ръ Вичевъ направи изложение върху сжщността на империализма, който като установена политическа и икономическа система надъ народитъ и цѣлия свѣтъ, унищожава тѣхната политическа и икономическа независимостъ, свеждайки ги до пълно робуване и унищожение.

Въ устава на лигата сж постановени следнитъ цели и сръдства:

1. Борба противъ империализма за премахването на политическото, икономическото и социално робство въ свѣта; 2. Борба за национална, политическа и икономическа независимостъ върху принципа за самоопредѣление на народитъ; 3. Обединение на всички личности безъ разлика на убеждение, а сжщо и на организации които поддържатъ борбата противъ империализма и които се борятъ за пълното политическо и социално освобождение на всички народи безъ да се държи смѣтка за тѣхнитъ отдѣлни интереси.

Събранieto постанови учредяването на Националната секция въ България и избра Д-ръ П. Вичевъ, С. х. Стоевъ, Т. Павловъ, Д. Илиевъ и Л. Давиловъ за да изработятъ платформата и устава на секцията, които да докладватъ на друго едно събрание.

Сп. „Балканска федерация“

Поради все по-настойчивото разпространение на всевъзможни версии отъ Бѣлградъ, Атина и Букурещъ около идеята за федерация и конфедерация, съ което явно се спекулира, за да се асаждатъ фалшиви мисли и сѣе заблудения, всрѣдъ балканскитъ народи известни общественици и национално-освободителни дѣатели, искрени идеолози на федерирането на свободнитъ балкански народи, решиха да започнатъ издаването на месечно списание „Балканска федерация“, въ което ще се помѣстватъ статии отъ мѣстни и чуждострани именити хора. Въ него ще се разглежда и всестранно третира, както по сжщността на въпроса, а така сжщо и възможноститъ за реализирането на идеята за Балканска федерация.

София — Печатница „България“